

Prof. dr hab. Aleksandra Rupocińska
Akademia Muzyczna im. K. Lipińskiego
Plac Jana Pawła II nr 2
50-043 Wrocław
Mail: aleksandra.rupocinska@amkl.edu.pl

Wrocław, 30 kwietnia 2026 r.

Recenzja w postępowaniu habilitacyjnym pani

dr KATARZYNY DROGOSZ

sporządzona w oparciu o Uchwałę Rady ds. nadawania stopni Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach z dnia 3 marca 2026 r.

Do pisma podpisanego przez prof. dra hab. Marka Nosola, przewodniczącego Rady ds. nadawania stopni, informującego mnie o powierzeniu funkcji Recenzenta

w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego pani dr Katarzynie Drogosz w dziedzinie sztuki w dyscyplinie sztuki muzyczne, załączona została kompletna dokumentacja złożona przez Habilitantkę zgodnie z art. 221 ust. 5 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. 2024, poz. 1571).

SYLWETKA HABILITANTKI

Pani dr Katarzyna Drogosz jest absolwentką Akademii Muzycznej im. F. Chopina w Warszawie (obecnie UMFC) w klasie fortepianu (tytuł magistra sztuki uzyskała w czerwcu 2001 roku, w dokumentacji nie znalazłam informacji o Pedagogu, pod którego kierunkiem Habilitantka pracowała podczas studiów).

W styczniu 2017 roku otrzymała stopień doktora sztuki nadany przez Radę Wydziału Wokalno-Instrumentalnego Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach, na podstawie rozprawy doktorskiej: „Maria Szymanowska – pianistka i kompozytorka. Wybrane utwory fortepianowe w kontekście epoki, metody gry oraz instrumentarium jej czasów”.

Habilitantka posiada także następujące tytuły i dyplomy :

- „Diplom - Musiker” nadany w lipcu 2007 roku przez Rektora Hochschule für Musik Freiburg im Breisgau
- Dyplom „Voortgezette opleiding – Advanced Programme” nadany w czerwcu 2005 roku przez Conservatorium van Amsterdam
- Dyplom „Bachelor of Music” nadany w czerwcu 2003 roku przez Conservatorium van Amsterdam

Habilitantka jest aktualnie zatrudniona jako nauczyciel akademicki w Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach (od 2010 roku) - prowadzi zajęcia takie jak: „zagadnienia wykonawcze muzyki dawnej” oraz „fortepian historyczny dla studentów klas fortepianu, klawesynu i organów”. Od 2017 roku prowadzi pierwszą w Polsce klasę fortepianu historycznego na studiach magisterskich, a od 2020 roku również na studiach licencjackich.

Pani Katarzyna Drogosz jest także zatrudniona w Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie (od 2013 roku) – prowadząc wykłady „zagadnienia wykonawcze muzyki dawnej” oraz ćwiczenia „budowa i strojenie instrumentu” dla studentów klas fortepianu na studiach magisterskich. Od 2018 roku prowadzi klasę fortepianu historycznego na studiach magisterskich oraz przedmiot dodatkowy „fortepian historyczny” dla studentów klas fortepianu na studiach licencjackich.

Współpracuje także jako wykładowca w Collegium Civitas w Warszawie (od 2017), prowadząc wykłady „Muzyka dawna i wykonawstwo historycznie poinformowane” w grupie przedmiotów „Muzyka - konteksty historyczne” na studiach podyplomowych.

W latach 2009 - 2018 była również wykładowcą Uniwersytetu Muzycznego im. Fryderyka Chopina w Warszawie, prowadząc wykłady „Zagadnienia wykonawcze muzyki dawnej” dla studentów klas fortepianu studiów magisterskich, w dwóch grupach: polskojęzycznej i anglojęzycznej.

Z przedłożonej dokumentacji nie wynika, by Habilitantka podejmowała wcześniej starania o uzyskanie stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki.

OCENA AUTOREFERATU

Autoreferat liczy 13 stron. Habilitantka zawarła w nim dane dotyczące swoich dokonań oraz bliższe informacje na temat dzieła artystycznego przedłożonego w postępowaniu habilitacyjnym. Treść autoreferatu jest klarowna i przejrzysta. Ukazuje on szereg refleksji Autorki związanych z jej artystyczną ścieżką, muzycznymi fascynacjami oraz wyborami repertuarowymi. Wynika z niego również ogromne wieloletnie zaangażowanie pani dr Katarzyny Drogosz w propagowanie szeroko rozumianego nurtu wykonawstwa na instrumentach historycznych, a w szczególności na fortepianach różnego typu. Jest ona prekursorką tego ruchu w Polsce oraz cenionym i doświadczonym muzykiem specjalizującym się w grze na pianoforte. Pani Katarzyna Drogosz wspomina również o systematycznie tworzonej własnej kolekcji instrumentów, prowadzeniu wielu działań edukacyjnych i przywracających świetność wartościowym, lecz zniszczonym egzemplarzom oryginalnych instrumentów klawiszowych.

Habilitantka bardzo interesująco opisuje proces przygotowań do realizacji nagrania recenzowanej płyty. Wymagał on żmudnej, ponad dwuletniej pracy nad przygotowaniem instrumentu przez

znakomitego specjalistę Roberta Browna a także życzliwego wsparcia projektu (organizacyjnego i merytorycznego) ze strony renomowanej instytucji - fundacji Mozarteum z Salzburga.

W punkcie 4 Autoreferatu Habilitantka omawia szczegółowo osiągnięcie, którym jest płyta „*Rondos, Sonata, Polonaises, Variations*” (CD Accord, 2019), z utworami na fortepian solo Franza Xavera Wolfganga Mozarta (1791 - 1844), wykonanymi na oryginalnym fortepianie Petera Antona Moosera z Wiednia, z ok. 1800 roku.

Jak podaje Habilitantka, płyta ta jest pierwszym zrealizowanym przez nią nagraniem solowym. Reprezentuje kilka ważnych aspektów jej działalności artystycznej, takich jak:

- interpretacja dzieł mniej znanych lub zapomnianych;
- studia nad stylem „przełomu”, przenikania się dwóch epok;
- wykorzystanie oryginalnego instrumentu pochodzącego z czasów kompozytora, lecz wyremontowanego do stanu idealnej sprawności

Autoreferat spełnia swą rolę - wyczerpująco podsumowuje całokształt dotychczasowego dorobku Habilitantki i ukazuje ją jako osobę w pełni świadomą swej artystycznej drogi, doświadczonego muzyka i osobę całkowicie przygotowaną do prowadzenia samodzielnej działalności artystycznej, badawczej oraz dydaktycznej.

OCENA DZIEŁA ARTYSTYCZNEGO

Wskazane przez Habilitantkę **osiągnięcie** wynikające z art. 219 ust. 1 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.) to **płyta CD** :

„*Rondos, Sonata, Polonaises, Variations*” z utworami na fortepian solo Franza Xavera Wolfganga Mozarta (1791 - 1844), wykonanymi na oryginalnym fortepianie Petera Antona Moosera z Wiednia z ok. 1800 r., nagrana w dniach 25-27 września 2018 roku w Grosse Saal Stiftung w Mozarteum w Salzburgu.

Wydawnictwo : CD Accord , 2019 rok (ACD 260-2)

Reżyser nagrania i mastering - Andrzej Sasin i Aleksandra Nagórko

Strojenie instrumentu : Robert Brown

Łączny czas nagrania : 63 minuty

Na płycie zarejestrowane są następujące utwory :

1. F. X. W. Mozart - Rondo F dur
2. F. X. W. Mozart - Sonata G dur op.10 : I Allegro moderato, II Largo, III Minuetto, IV Rondo. Allegretto
3. F. X. W. Mozart - Rondo F dur op. 4

4. F. X. W. Mozart - 4 Polonaises mélancholiques, op. 22 : nr 1 c moll Risoluto, nr 2 a moll Andantino con moto, nr 3 f moll Allegretto moderato, nr 4 g moll Andante espressivo
5. F. X. W. Mozart - Wariacje na temat rosyjski g moll op. 20 (nagranie jest premierą światową)

Autorem niezwykle interesującego tekstu w książeczce płyty jest dr Ulrich Leisinger, dyrektor naukowy fundacji Mozarteum w Salzburgu.

Pani dr Katarzyna Drogosz zaprezentowała w nagraniu bardzo szeroki wachlarz umiejętności wykonawczych i interpretacyjnych - od delikatnego, subtelnego brzmienia w utworach o charakterze lirycznym, po wirtuozowskie, popisowe przebiegi, ukazujące także pełną skalę możliwości dynamicznych instrumentu. Uwagę przykuwa umiejętne eksplorowanie sfery dynamiki ppp przy jednoczesnym zachowaniu dużego ładunku emocjonalnego. W grze pianistki słyszalne jest jej ogromne doświadczenie jako kameralistki, a także wyraźna świadomość struktury harmonicznego wykonywanych utworów. Pozwala to na piękne prowadzenie frazy w głosie sopranowym przy zachowaniu autonomii środkowych głosów oraz aktywnej roli basu. Narracja jest dzięki temu bardzo przejrzysta, czemu zdecydowanie pomaga właściwe ukazanie modulacji harmonicznymi i ich wpływu na dynamikę poszczególnych fraz.

W moim odczuciu ogromną rolę odgrywa również umiejętne operowanie czasem i niuansami agogicznymi, co pozwala utrzymać naturalność muzycznej wypowiedzi.

Improwizowane zdobnictwo świadczy o znakomitym wyczuciu stylu i formy. Habilitantka wydobywa także zróżnicowaną paletę charakterów i afektów zawartą w poszczególnych utworach lub ich odcinkach, od fragmentów o żartobliwym charakterze (jak w I części Sonaty G op. 10) po wzruszające lub zabarwione melancholią frazy (np. w części B Poloneza nr 2 a moll). Słuchacz ma możliwość docenienia pełni niuansów brzmieniowych, którymi dysponują instrumenty historyczne. Pozwala to także na poznanie barw, które uległy zatarciu w późniejszym rozwoju współczesnego fortepianu, podporządkowanego innym walorom poszukiwanym przez ówczesnych muzyków i budowniczych instrumentów.

Należy również dodać, że budowa formalna wielu kompozycji zawartych na nagraniu cechuje się znaczną ilością repetycji lub opiera się (jak w przypadku wariacji) na tym samym schemacie harmonicznym. Wymaga to od wykonawcy dużej wyobraźni muzycznej oraz umiejętności odczytania i ukazania ich za każdym razem w świeży i interesujący sposób. Habilitantka niewątpliwie posiada te cechy i w przekonujący sposób je prezentuje.

Konkludując, pani dr Katarzyna Drogosz przedstawiła głęboko przemyślane dzieło artystyczne, wykonane ze smakiem, wrażliwością i znakomite pod względem interpretacyjnym.

OCENA OSIĄGNIĘĆ ARTYSTYCZNYCH I NAUKOWYCH

Załączone pliki dokumentujące działalność artystyczną i naukową Habilitantki świadczą o jej bardzo bogatej i wartościowej aktywności oraz o randze tych dokonań.

Artystka występowała podczas wielu wydarzeń organizowanych przez prestiżowe instytucje lub festiwale (jak np. gala Gramophone Music Awards, Tage der Alte Musik w Herne, Mozartfest w Würzburgu, Festiwal Mozartowski w Warszawie, Haydn Festival w Eisenstadt, transmisje dla Radia WDR 3, BR Klassik lub EBU, trasy koncertowe z orkiestrą Arte dei Suonatori). Na uznanie

zasługuje fakt współpracy Habilitantki z cenionymi polskimi oraz zagranicznymi zespołami (np. trio Laflamme, Arte dei Suonatori, orkiestra MACV, Capella Cracoviensis, Wrocławska Orkiestra Barokowa) i solistami (jak np. Hana Blazikova, Marta Boberska, Tobias Koch, Jarosław Thiel, Jan van Elsacker, Jan Kobov, Karol Kozłowski) co jest potwierdzeniem jej bardzo wysokich kwalifikacji w krajowym oraz międzynarodowym środowisku muzycznym.

Płyty nagrane przez Habilitantkę dla CD Accord (w tym dzieło wskazane w niniejszym przewodzie habilitacyjnym) nominowane były do nagrody „Fryderyk” (2018, 2020). Warto wspomnieć o koncertach pani dr Katarzyny Drogosz na oryginalnych instrumentach z epoki, zachowanych w muzeach i kolekcjach, jak np. w Sammlung Neumeyer - Junghanns - Tracey w Bad Krozingen, w muzeum Gerstlhaus w Schenkelfelden, Beethovenhaus w Bonn, czy w ramach cyklu „Musik in der Praxis” w Wiedniu.

Pianistka koncertuje także od wielu lat w duetach fortepianowych na cztery ręce, między innymi w formacji Katharsis a także z Petřą Matějovą oraz Goeffreyem Govierem.

Od wielu lat Habilitantka nieustrudzenie odwiedza liczne instytucje kultury oraz placówki edukacyjne zapoznając kolejne pokolenia adeptów sztuki muzycznej z fascynującym światem historycznych fortepianów. Dzieli się także swą specjalistyczną wiedzą i doświadczeniem z pedagogami klas fortepianu, dzięki czemu znacząco wzrasta w Polsce świadomość stylistyczna i estetyczna repertuaru klasycznego oraz romantycznego. Pani dr Katarzyna Drogosz prowadzi kursy mistrzowskie między innymi podczas Międzynarodowej Letniej Akademii Muzyki Dawnej w Wilanowie, letniej Akademii Muzyki Dawnej Varmia Musica w Lidzbarku Warmińskim, klasy mistrzowskie na kursach w Schloss Seehaus, czy Akademii Fortepianów Historycznych w Lusławicach.

Jej dwie pierwsze absolwentki w klasie fortepianu historycznego (Eliza Pawłowska i Dominika Maszczyńska) osiągają znaczące sukcesy artystyczne na scenie krajowej i międzynarodowej. Prowadzą aktywną działalność koncertową i pedagogiczną (pani E. Pawłowska prowadzi stowarzyszenie Fortepiano Atelier a pani D. Maszczyńska uczy w Guildhall School of Music and Drama w Londynie).

Habilitantka podejmuje się także pracy edytorskiej, opracowując systematycznie unikatowy repertuar fortepianowy dla gdyńskiego wydawnictwa Euphonium.

Reasumując - Habilitantka jest artystką i pedagogiem o ugruntowanej pozycji w środowisku muzycznym a także cenionym autorytetem w zakresie historycznego instrumentarium oraz praktyk wykonawczych. Jej działalność naukowo - artystyczna charakteryzuje się wysokim poziomem profesjonalizmu i wszechstronnością.

KONKLUZJA

Pani Katarzyna Drogosz bez wątpienia należy do grona muzyków instrumentalistów, których działalność artystyczna i badawcza przyczyniła się - i nadal się przyczynia - do rozwoju wiedzy, świadomości oraz poziomu wykonawczego w zakresie gry na instrumentach historycznych (lub ich kopiach).

Wskazana jako szczególne osiągnięcie artystyczne monograficzna solowa płyta : „*Rondos, Sonata, Polonaises, Variations*” z utworami na fortepian solo Franza Xavera Wolfganga Mozarta

jest z pewnością dziełem oryginalnym oraz stanowi istotny wkład Habilitantki w rozwój oraz upowszechnianie kultury i sztuki w Polsce i na świecie.

Bogata i zróżnicowana aktywność koncertowa, obejmująca występy na renomowanych estradach oraz udział w prestiżowych wydarzeniach artystycznych, a także współpraca z uznanymi muzykami i zespołami - zarówno w kraju jak i za granicą - potwierdzają ugruntowaną pozycję Habilitantki w środowisku muzycznym oraz jej wysokie kwalifikacje w wymiarze międzynarodowym. Prowadzona działalność pedagogiczna i naukowo - artystyczna dowodzi jej zaangażowania w rozwój dyscypliny oraz w kształcenie kolejnych pokoleń muzyków.

Z pełnym przekonaniem stwierdzam jednoznacznie, iż przedstawione przez Habilitantkę osiągnięcia artystyczne, naukowe i dydaktyczne spełniają (z naddatkiem) wymagania stawiane przez Ustawodawcę.

W związku z powyższym wnioskuję do Komisji Habilitacyjnej o podjęcie uchwały popierającej nadanie pani dr Katarzynie Drogosz stopnia doktora habilitowanego.

Prof. dr hab. Aleksandra Rupocińska